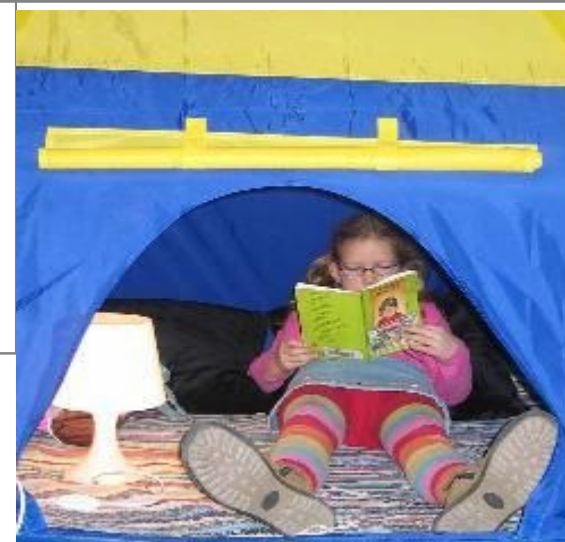

Vær sød mod dine børn, det er dem der skal vælge dit plejehjem.

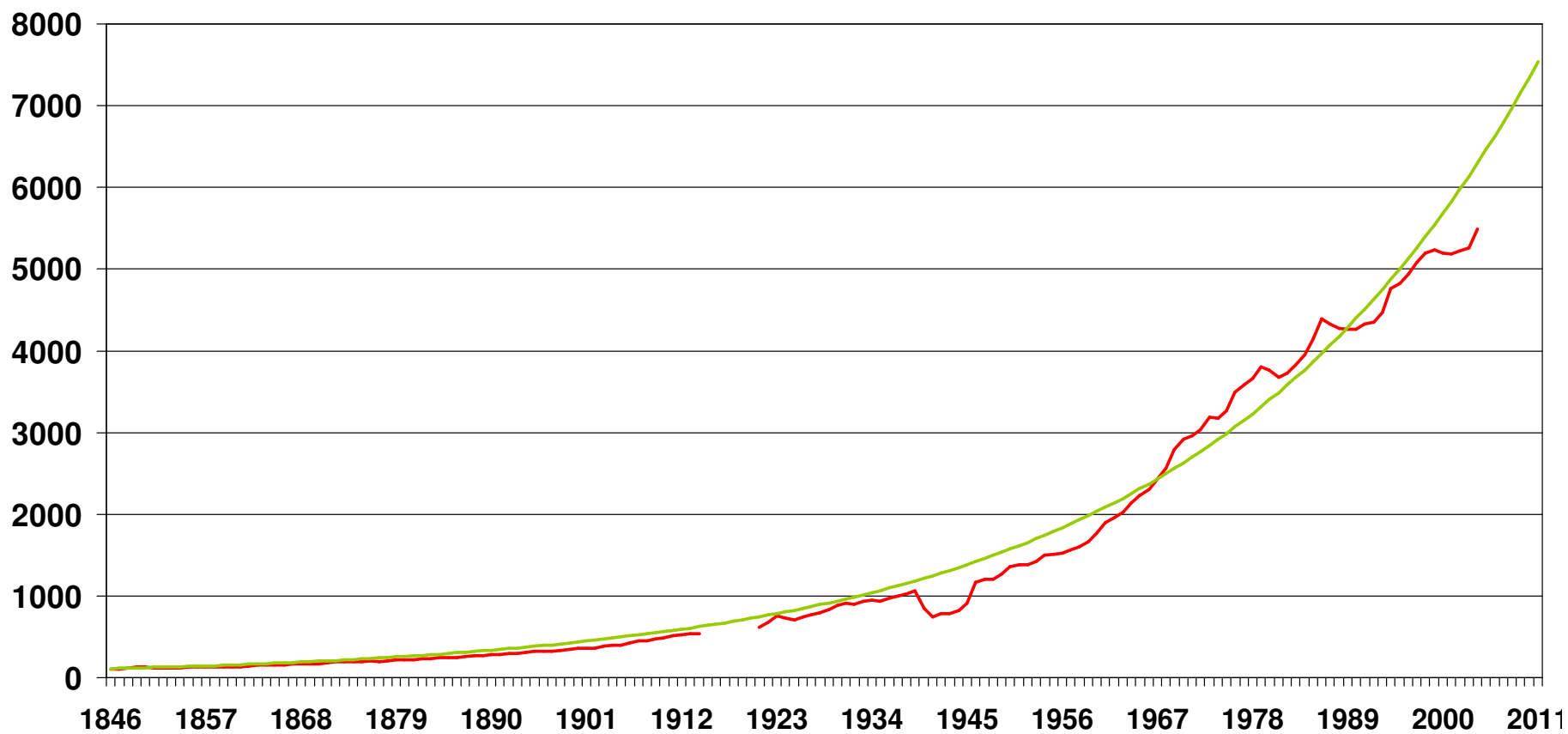
Fremtidens dagsinstitutioner ved Marianne Levinsen, Fremforsk

- Forbrug, befolkning, livsfaser og tid
- Familie som institution nu og fremover
  - Børnefamilies vilkår og udfordringer
- Dagsinstitutioner rolle og udfordringer
- Det politiske og administrative lederskab

Privatforbruget i Danmark

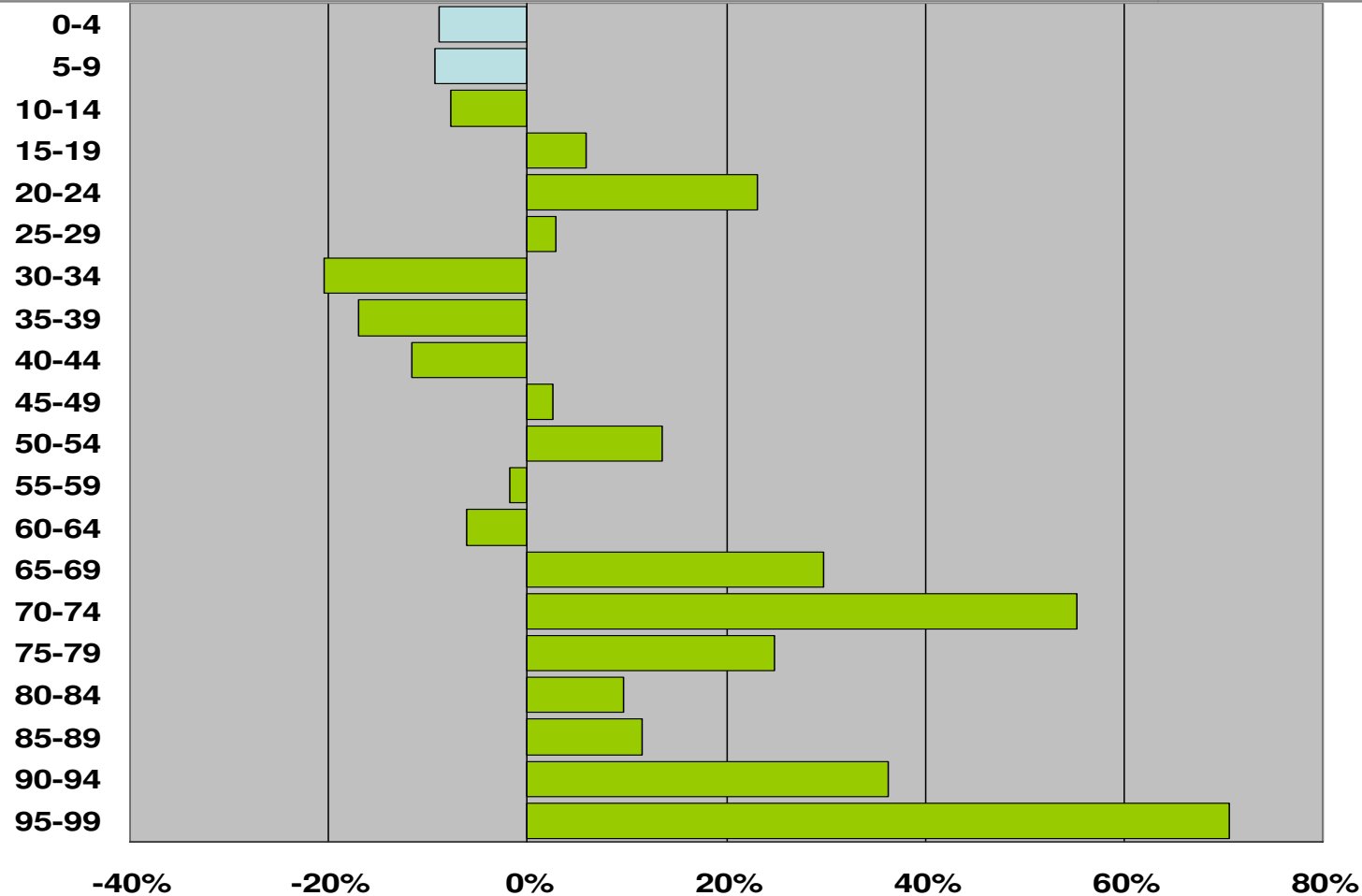

Mængdeindeks

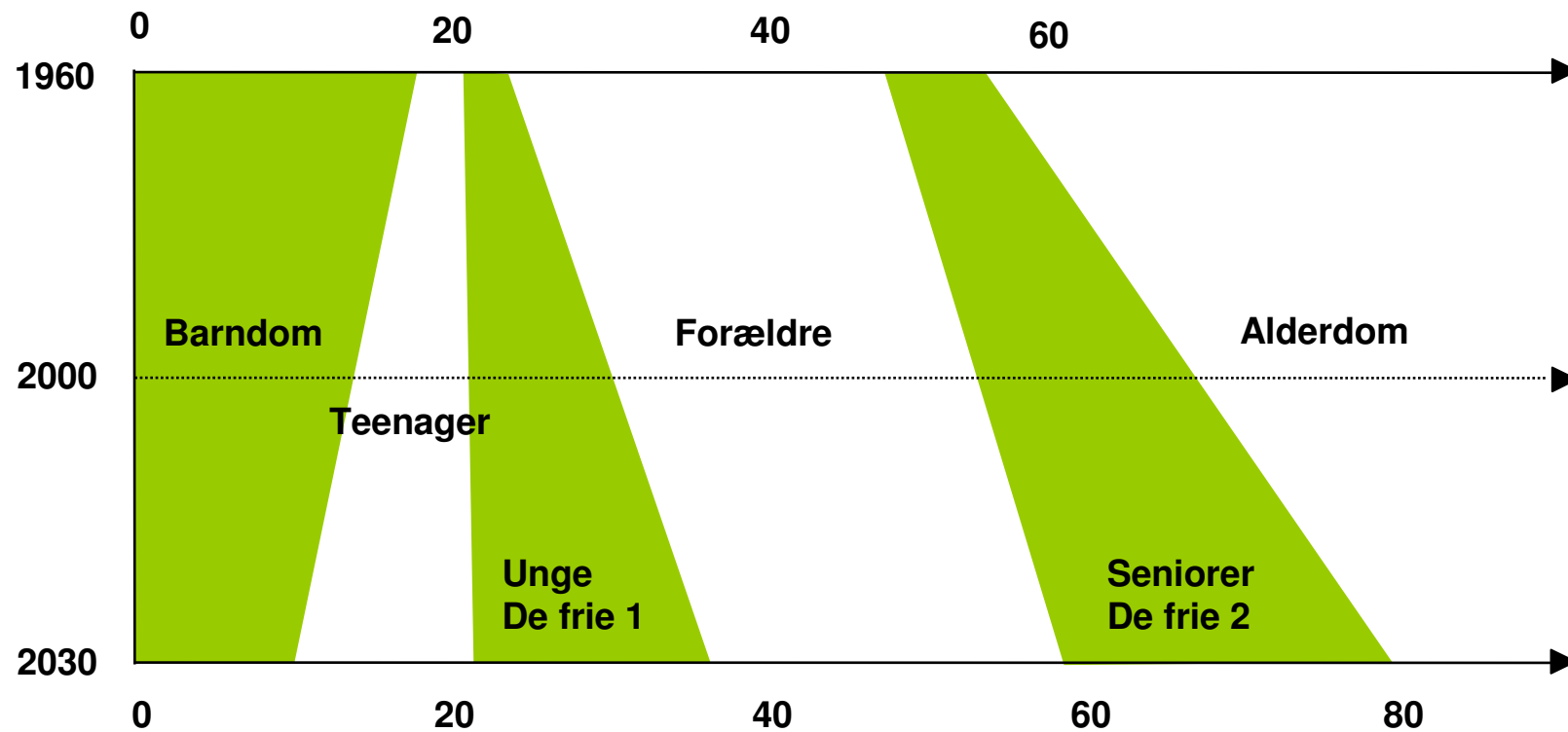

Befolkningsudviklingen

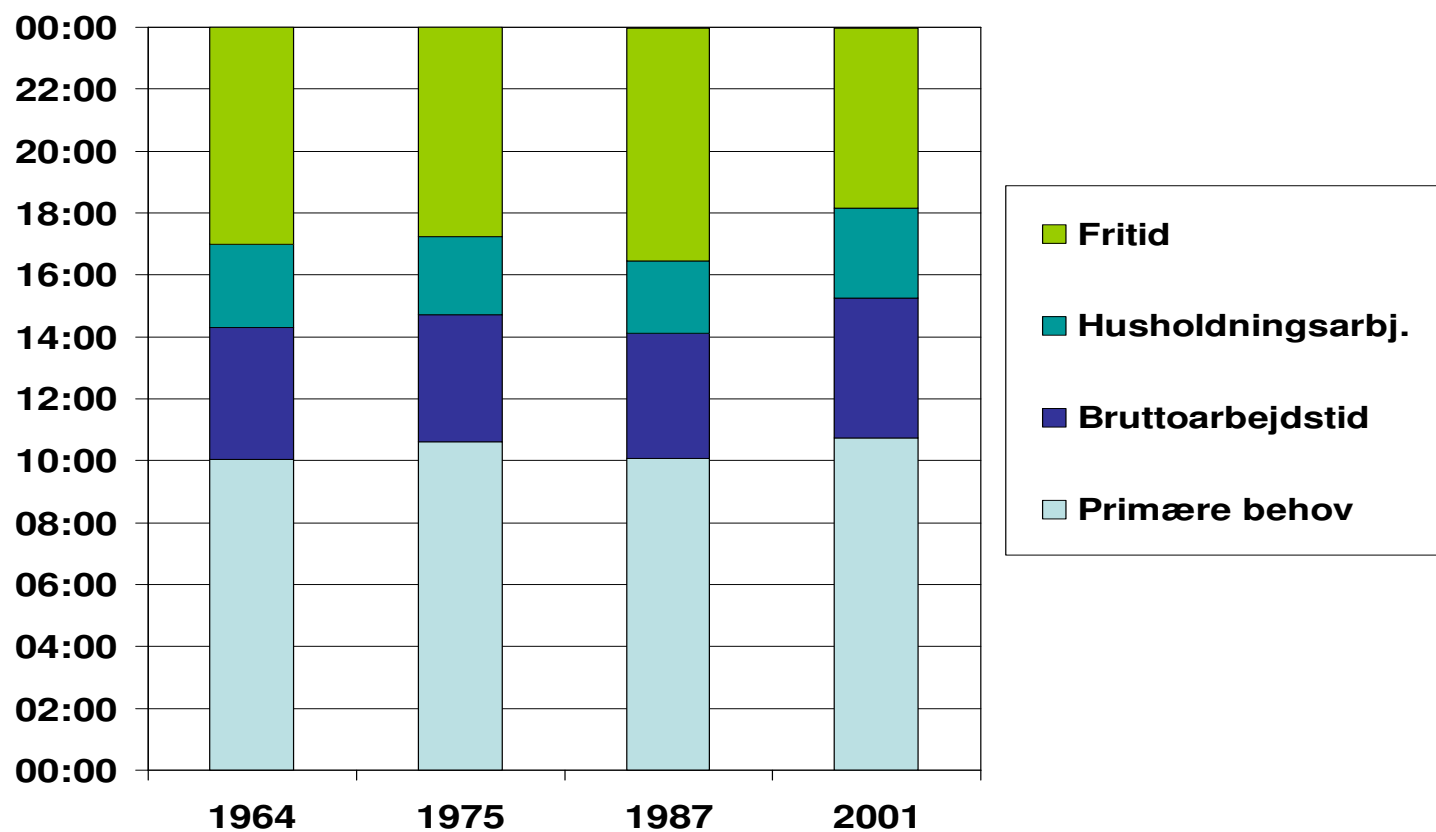
Danmark 2007-2017

Livets nye faser

Tidsforbrug - alle voksne Jens Bonke : Tid og Velfærd.

Jens Bonke : Tid og velfærd, SFI 2002 Historik

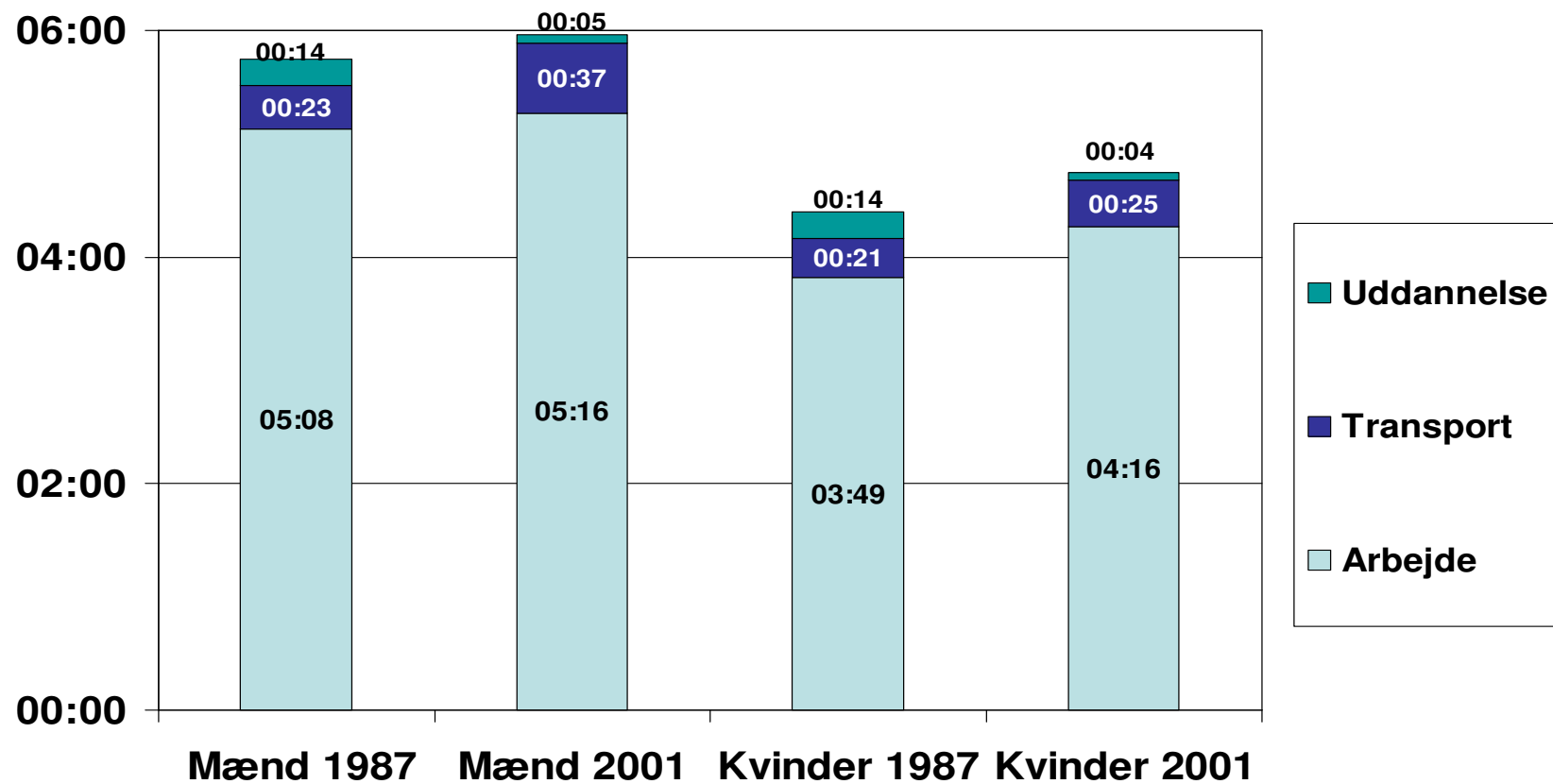
Tabel 3.1.
Befolkningens¹ tidsanvendelse i 1964, 1975, 1987 og 2001.²

	1964	1975	1987	2001
		timer:min./gns.dag		
Primære behov	10:03	10:37	10:05	10:44
Bruttoarbejdstid ³	4:15	4:06	4:02	4:32
- arbejde/uddannelse	3:51	3:39	3:27	3:58
- transport	0:24	0:27	0:35	0:34
Husholdningsarbejde	2:42	2:32	2:21	2:54
Fritid	7:00	6:45	7:30	5:48
I alt	24:00	24:00	23:58	23:57
N:	3.186	3.366	3.578	1.954

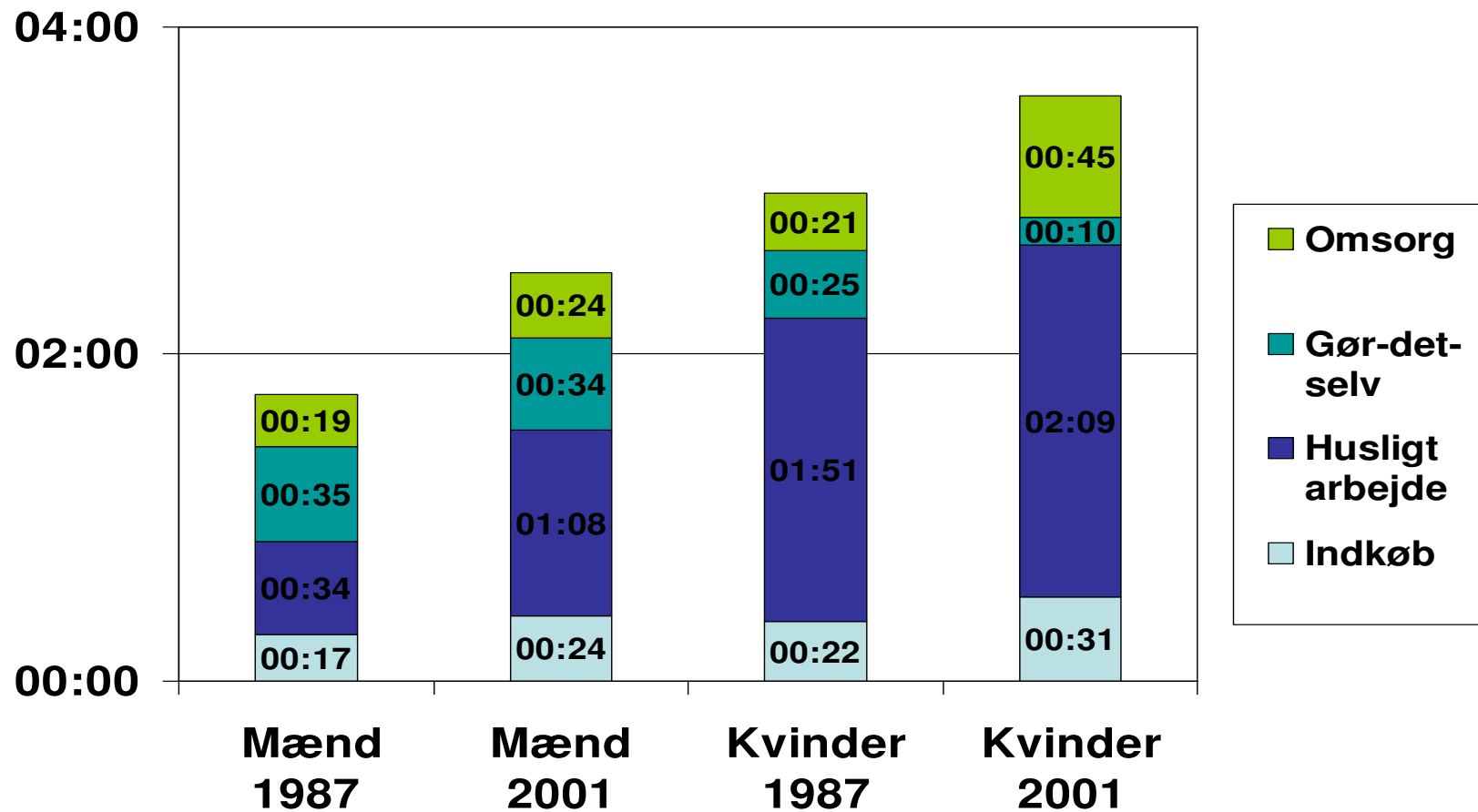
Kilde: Andersen (1988) og egne beregninger.

¹ Omfatter 16-74-årige.

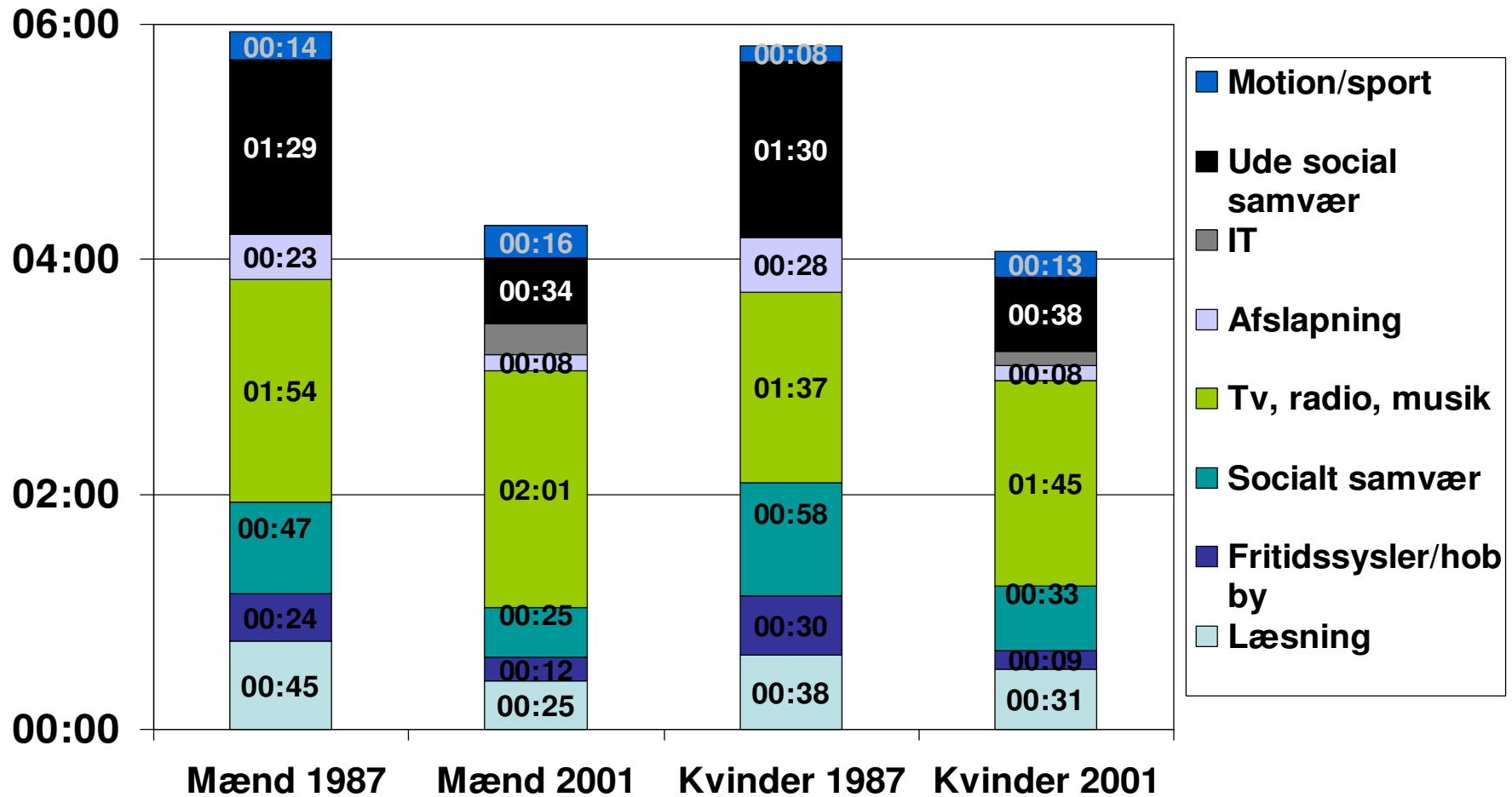
Tidsforbrug bruttoarbejdstid – Beskæftigede 1987-2001

Tidsforbrug husarbejde – Beskæftigede 1987-2001

Tidsforbrug Fritid – Beskæftigede 1987-2001

Tendenser om tid

- Mænd og kvinder bruger begge 7 ½ time på løn- og husarbejde
- Vi arbejder mere
- Vi bruger mere tid på at være sammen med vores børn, lave mad, købe ind, huslige gøremål og at spise
- Vi sover mindre og bruger langt mindre tid på at lave ingenting
- Vi mangler fritid og i særligt grad **Fri Tid**
  - Det er den frie tid, som nogle forsøger at fange igen på toilettet
- Ro, stilhed og fordybelse vil blive det næste

Fakta om familien

- **Ikke færre familier – vi danner familie senere i livet**
- **Danske familier er mere sammen med deres børn end for 15-25 år siden**
- **75% af danske børn vokser op med begge deres biologiske forældre. 13% af børnene har en enlig forsørger**
- **Familien er blevet et personlig tilvalg - ikke en forventning eller en nødvendighed**
- **Antallet af vielser stiger - men over halvdelen bliver borgerligt viet**
- **Flere skilsmisser- men folk gifter sig og danner nye par/familie**

Hvorfor forsvinder familien ikke?

- Der mangler et institutionelt modstykke
- Psykologisk trang til belonging - tilhørsforhold
- Selv de små mindretal "leger" familie
- Nye livsfaser betyder færre familier - men ikke i børnefamiliealderen
- Den har overlevet utroligt meget - derfor fortsætter den
- Parforholdet er endnu mere stabilt end familien
- De unge mellem 15- 19 år ønsker også familie, parforhold og børn

Fremtiden – drømmene om arbejde og familie

- **Alment Gymnasium:**
  - Har ikke nogen planer, vil ud at rejse, måske læse xx eller have et job i et andet land
  - Er først i gang med at skabe livsdrømmen
- **Teknisk skole, handelsskole og flere andre:**
  - Har det hele planlagt – eller ideen om planlægning

Børn og fremtiden

Tanker om fremtiden

Børnenes fremtidsforestillinger siger både noget om deres drømme og noget om, hven er nu; om deres interesser og hvad de værdimæssigt vægter. Vi har spurgt dem, hvad de g vil som voksne – se tabel A.2.

TABEL A.2 *Hvad vil du gerne, når du bliver voksen?*

(De måtte vælge flere ting)

1	Vil have en karriere	88 %
2	Vil have en mand/kone og børn	77 %
3	Vil have et spændende job	59 %
4	Vil have en kæreste	59 %
5	Vil have en fed bil	57 %
6	Vil have god tid	56 %
7	Vil have et flot hus	54 %
8	Vil gøre noget for dem, som har det svært	50 %
9	Vil rejse og se verden	45 %
10	Vil være en god forælder	42 %
11	Vil være rig	40 %
12	Vil være berømt	30 %
13	Vil arbejde for at løse verdens problemer	22 %
14	Vil holde fest tit	19 %

Kilde: Børnerådet 2007

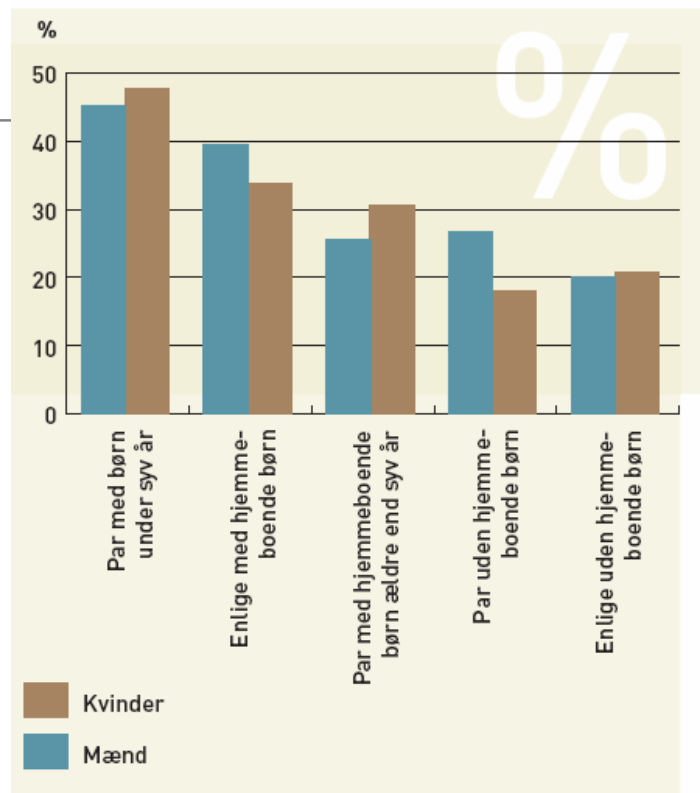
Børnefamilier og balance med arbejdslivet

- **Mange børnefamilier er godt tilfredse med balancen og er ikke meget stressede (50 %)**
- **Et mindretal er både utilfredse og stressede (20 %)**
- **Arbejdstid har negativ betydning for både tilfredshed og stress**
  - **Både kvinder og mænd, selvom forskel i gennemsnitlig arbejdstid**
- **Sektor har ingen betydning   kilde: SFI 2006**

Børnefamiliers vilkår

Figur 2.1

Andel, der oplever konflikter mellem arbejde og privatliv, så man helst vil være begge steder på én gang.

Kilde: NFA's spørgeskemaundersøgelse om psykisk arbejdsmiljø, 2004. Tilgængelig via www.arbejdsmiljoforskning.dk/Nationale%20Data/3DII.aspx.

Figur 2.1: Næsten halvdelen af småbørnsforældrene oplever, at de gerne vil være hjemme og på arbejde på samme tid. Samme problemstilling oplever kun hver femte enlige uden hjemmeboende børn.

Moderne forældre udfordringer

- Navigere mellem arbejde, børn, forventninger om aktiv og ofte praktisk deltagelse i dagsinstitutioner, skoler, fritids og sportsaktiviteter.
- Ønskebørn og derfor undgå at opdrætte Curling-børn, trofæbørn og overbeskyttede børn.
- Undgå ”Mor har dårlig samvittighed”
- Undgå at fralægge sig alt ansvaret - Institutionsbørn
- Samarbejde med daginstitutioner og skoler i om at lære børn at udfolde sig selv – men tage hensyn til andre

Moderne forældres ønskeliste

- **Gør hverdagen nemmere - 4 ud af 5 forældre vil gerne betale for god og sund kost i skolen**
- **Husligt arbejde – ingen ende og især kvinderne tager det store slæb.**
- **Betale sig fra det sure slæb: rengøring, indkøb og madlavning. Derfor ønsker mange forældre uanset indkomst en billig hjemmeservice**
- **Gode fleksible dagsinstitutionstilbud – åbningstider og mad – kort transport til og fra arbejde**
- **Krav om familiepolitik i samfund og virksomheder**

Familie og arbejdslivskommissionens anbefalinger!

- **Afskaf lukkedage på almindelige hverdag**
- **Kommune etablere tilbud om behandling og rådgivning om stress og balanceproblemer**
- **Fleksible dagsinstitutionstilbud til forældre med skæve arbejdstider**
- **Tag hensyn til at søskende kan gå i samme institutioner**
- **Opbyg en infrastruktur som tager hensyn til børnefamilie – veje, kollektiv trafik og byggegrunde**

Daginstitutioners udfordringer

- Vi forbruger i højere grad pasningen af vores barn og forventer at der leverer et høj kvalitetsprodukt i form af ture, pædagogiske og sociale udfordringer.
- I højere grad end tidligere støtte og bekræfte de unge forældre i at de gør det godt – aflive den dårlige samvittighed.
- I skal passe godt på vores guldklumper, særlig fokus på lige netop vores ”lille Sofie”
- Husk, I gør en forskel hver dag for hvert enkelt barn og forælder

Fremtidens daginstitution

- **Mål: skabe en bedre hverdag for de familier med småbørn !**
  - **Fleksible åbningstider – ikke flere lukkedage**
  - **Gode madordninger – forældrebetalte ?**
  - **Kom til møde og vi laver mad og passer børnene ?**
  - **Serviceorgan for forældrene ?**
  - **Skole- og samfundsforberedende ?**
  - **Kreativitet, skaberevner, personlighed..**
- **Samfundshensyn:**
  - **Det sociale arv er genetableret – det kan I hjælpe med til at ændre - spejlcelleforskning**

Det politiske og administrative lederskab

- **Vi forbruger i højere grad pasningen af vores barn og forventer at der leverer et høj kvalitetsprodukt i form af ture, pædagogiske og sociale udfordringer.**
- **Gode og fleksible dagsinstitutioner er konkurrenceparameter i kampen om bosætning**
- **Fokus på positive løsninger og tilbud, ikke på nedskæringer – det skaber dårlig energi**

Det politiske og administrative lederskab

- **Husk, at kommunen er den pædagog, som vi møder i vores dagsinstitutioner**
- **Rekruttere og uddanne gode ledere, som kan motivere, støtte og vejlede de ansatte, så de har en positiv arbejdskultur.**
- **Støtte og opbakning til lederne – mellemliderroller(krydsfeltet mellem forvaltning, politikere, personale og forældre)**
- **Bl.a kom ud i dagsinstitutionerne**

**Internet-adresse:
www.fremforsk.dk**

The screenshot shows the website interface for fremforsk. At the top left is the logo 'fremforsk'. Below it is a navigation menu with tabs for 'PROFIL', 'BØGER', 'ARTIKLER', 'FOREDRAG', and 'ANALYSE'. The 'PROFIL' tab is selected, and the name 'Jesper Bo Jensen' is displayed in a green box. Below the navigation is a large image of a child on a swing. To the right of the image, the text reads: **"Midt i en mellemtid"** - i overgangen fra det gamle til det nye samfund.

Marianne Levinsen,
Dalgas Avenue 48
Postboks 275
8100 Århus C

E : mlev@fremforsk.dk
T 86 11 47 44
M 20 67 45 00